

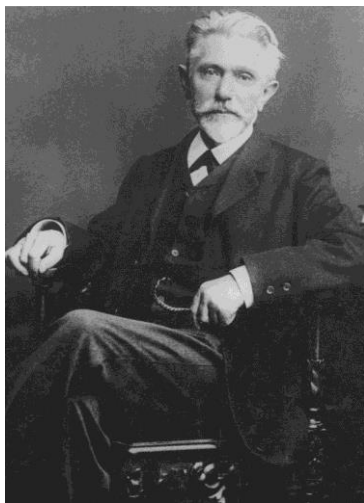

۲۰۱۴/۰۳/۰۶

دوکتور محمد اکبر یوسفی

زن و موقف اجتماعی آن در مسیر تاریخ تمدن بشر!

موجودیت انسان و ادامه نسل آن، بدون تردید، موجود همان جوړه "جنسی" یا "زوجین" بیولوژیکی است، که از بدو خلقت، در طبیعت، و در اشتراک زندگی، نخست با تشکیل واحد اجتماعی "فامیل" و بهمین ترتیب اساس "اجتماع" انسانی و تمدن آنرا ساخته است. زن و موقف نا برابر او در مقابل مرد، متأسفانه پس از تفوق و تسلط نظام های "پدر سالاری" خاصاً در طی قرون، در مراحل مختلف "حاکمیت های سیاسی"، بمثابة یکی از مسایل داغ اجتماع انسانی، و بعنوان مسائل جدی روز شمرده شده است.

سلسله مبارزات پیگیر و دشوار "جنبش های کارگری و سوسیال دیموکراسی" در راه تثبیت موقف و حقوق زن در جامعه "مدرن" فعلی، که به عنعنه تاریخی، روز معین "همبستگی بین المللی زنان"، "هشتم مارچ"، مبدل گردیده است، از جمله دستاورد های بزرگ در راه مبارزه بشریت در راه تحقق "حقوق مساوی زن و مرد"، بطور مشخص، "مزد مساوی" در برابر "کار مساوی" بطور نمونه، ادامه دارد.

"زن و سوسیالیسم" اثر معروفی است، که از یکی از سیاستمداران آلمانی، بنام "فریدیناند اوگست بیبل" (Ferdinand August Bebel) (متولد ۲۲ فبروری ۱۸۴۰م در "دویخ" (Deutz) واقع در مجاورت "کُلن" (Köln) آلمان و وفات بتاریخ ۱۳ "اگست" ۱۹۱۳م، یکسال قبل از آغاز "جنگ اول جهانی" در "پاسوگ سویس" (Passugg, Schweiz))، بمیراث مانده است. ("عکس اوگست بیبل در سال ۱۸۹۸م).

این اثر با اهمیت، که در توضیح و تحلیل موقف زن، در تاریخ روشنی انداخته است، در مراحل مختلف "وابستگی" هائی را هم توضیح داشته است، که بعنوان "عوامل" تحت "ستم" قرار گرفتن "زن" در اجتماع انسانی شمرده شده است. در همان روز های اول "جنبش کارگری"، مؤلف کتاب، برای "زن" و "کارگر" وجوه مشترکی را می شناساند، و بیان می دارد: عبارت از آنست که هر دو به موقف "تحت ستم" محکوم گردیده اند. اما بار ستم را بر دوش زن دوچند، دانسته است، که هم کارگر است و هم مادر. زن بار مسئولیت بزرگی را در زندگی اجتماعی متحمل می شود. بدون تردید، این اثر در آنزمان نقش مهمی را در راه مفکوره انتخاب روز اختصاصی برای همبستگی بین المللی با زنان نیز ایفاء نموده است.

در جمله "وابستگی های" مختلف، "وابستگی اقتصادی" را خیلی سنگین و تعیین کننده در جمله تمام عوامل دیگر در سرنوشت و موقف "زن" در اجتماع دانسته است. البته این عامل در مجموع برای تمام "اجتماع" بعنوان یک "دولت" و یا "ملت" نیز از اهمیت حیاتی برخوردار می باشد. مؤلف در ارزیابی تاریخی، همچنان تذکر میدهد که جوامع مختلف در کشورها و قلمرو های مختلف، دستخوش تحولاتی گردیده است، اما پدیده "ستم" بر زنان، در تحت نفوذ "فرهنگ" ها و "مذاهب" مختلف و رژیم سیاسی متفاوت، بحال خود باقی مانده است.

اینرا هم می دانیم که مؤلف کتاب، یکی از "بنیانگذاران" معروف، "جنبش سازمان یافته سوسیال دیموکراتیک کارگری" در آلمان، شمرده شده است. "اوگست بیبل" که ریشه افکار سیاسی مقدماتی او از اساسات "لیبرال - دیموکراتیک"، در موجودیت مفکوره های "اتحادیوی کارگری و اهل کسبه" گزارش یافته است، یکی از شخصیت های معروف پارلمانی، زمان "قیصر" آلمان نیز محسوب گردیده، موقف او را در آنزمان، در بین جناح "چپ" و "روزیونست" جنبش سوسیال "دیموکراسی" یاد نموده، بعبارت دیگر بعنوان "مرکز مارکسیستی حزب سوسیال دیموکرات آلمان" نیز معروف بوده است. ("ویکیپدیا")

د پانو شمیره: له ۱تر ۳

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې دلیکنیزې بڼې پازوالې د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

وقتی "هشت مارچ" بزبان آورده می شود، فوراً اسمای معروف فراموش ناشدنی در ذهن انسان های "آگاه" خطور می کند.

این نام ها، عبارت اند از: پیش قدمان این عنعنه، یعنی نام های معروف روز های اول، چون "کلارا ستکین" (Clara Zetkin) در سمت "چپ" و "روزا لوگزبورگ" (Rosa Luxemburg) در سمت راست عکس، پهلوی "کلارا" در سال ۱۹۱۰م، دیده می شود. "سوسیالیست آلمانی"، خانم "کلارا ستکین" در دومین کنفرانس بین المللی زنان سوسیالیست" بتاريخ ۲۷ اگست ۱۹۱۰م در "کوپنهاگن" (Kopenhagen)، روز "بین المللی زن" را پیشنهاد نموده است، بدون اینکه از روزمعی، تذکر بعمل آید. بر اساس همین منبع منشاء این مفکوره را، از "امریکا" دانسته اند. در منبع می خوانیم که در سال ۱۹۰۸م، "زنان" در "حزب سوسیالیست امریکا" یک "کمیته ملی" را ایجاد و در آن فیصله نموده بودند، تا یک روز "معین مبارزه بین المللی" برای "حق رأی زنان" تعیین گردد.

اولین روز زنان در فیروی ۱۹۰۹م، در "ایالات متحده امریکا" یک "پیروزی کامل" محسوب گردیده است. این موفقیت را بدین دلیل کامل دانسته اند، که زنان مبارز برای حقوق زنان، از حلقات و محافل "بورژوازی" یا قشر های متوسط و فوقانی "شهری" نیز، با زنان "سوسیالیست"، یکجا برای حق "رأی زنان"، در مظاهره اشتراک نموده اند. در فیروی ۱۹۱۰م هم چنین خبر مظاهره زنان شمال امریکا منتشر گردیده است.

بسیار ان فعالیت ها، از تجلیل اولین "روز زنان"، ۱۹ "مارچ" ۱۹۱۱م در "دنمارک"، "آلمان"، "اتریش - هنگری" و "سوئیس"، یاد شده است. بر اساس همین منبع، انگیزه انتخاب این روز را با روز قبل، یعنی ۱۸ مارچ بعنوان یاد و بود قربانیان "انقلاب مارچ ۱۸۴۸م" یاد نموده، از جانب دیگر نویسنده تذکر می دهد، که "کمون پاریس" نیز در سال ۱۸۷۱م، در ماه مارچ آغاز خود را می شناسد. بنام دیده می شود، که آغاز مرحله، برخلاف "جنبش فمینیست ها" روحیه و منشاء "انقلابی" و تمرکز فکری "چپ"، "سوسیالیستی" و "سوسیال دیموکراتیک" داشته است.

تبصره ها نشان می دهد، در سالهای بعدی، در "جنبش های چپ"، بعضی ها گاهی متمایل بوده اند، تا بجای این روز، روزهای دیگری در ماه می، پیشنهاد نمایند. اما در یکی از منابع گفته شده است، که در "دومین کنفرانس بین المللی زنان کمونیست" در سال ۱۹۲۱م، در "مسکو"، بر اساس پیشنهاد هیأت "بلغاریه"، هشتم مارچ بحیث روز یاد و بود تعیین گردیده است.

د جریان سالهای "جنگ سرد" از شهرت این روز، بعلت اینکه از آن بعنوان روز عنعنوی "سوسیالیستی" و "کمونیستی" "مهر" خورده بود، کاسته شده گزارش یافته است. در "پوستر" سمت چپ، همین ۸ مارچ را در سال ۱۹۱۴م، آغاز جنگ اول جهانی نیز نشان می دهد که بر آن خواست "حق انتخاب برای زنان" باخط سرخ دیده می شود.

بعضی ها انگیزه انتخاب این روز ۸ مارچ ۱۹۵۷م را، با اعتصاب ناگهانی، "زنان کارگر" در بخش صنایع "نساجی" در "نیویارک" (York New) ارتباط می دهند. بعداً جنگ اول جهانی در سال ۱۹۱۸م، برای تطبیق "حق رأی زنان" در جمهوری "واپر" روز بین المللی زن دوباره تجلیل یافته است. از سال ۱۹۳۳م تا سال ۱۹۴۵م، این "جنبش سوسیالیستی" در آلمان، رسماً ممنوع بوده است. بعوض آن، "روز مادر" جای می گیرد، که با اندیشه ها و خواسته های "زنان ناسیونال سوسیالیست" مطابقت می نموده است. بعد از جنگ دوم جهانی، با این روز برخورد متفاوت دیده شده است

این جنبش "دیموکراتیک زنان"، که حال عنعنه است، موازی با خود، محافل و حلقات دیگری را هم می شناسد که تحت نام طرفدار "زن" فعال اند، البته با اندیشه های "متفاوت" و موقف های سیاسی و طرز دید متفاوت نسبت به حقوق و آزادی زن، فعالیت دارند، در تحت نام "جنس زن"، عمدتاً از نگاه تفاوت "بیولوژیکی" همبستگی نشان داده، در مسیر مبارزه آنان، البته موضوعات تفاوت های "فرهنگی" و "مذهبی" نیز مطرح می گردد.

گاهی هم از چنین سازمان ها، بعنوان حلقات "طرفداری زنان" ("فیمینیزم" «Feminism») نیز یاد می کنند. با تفاوت از آنها، در جنبش "دیموکراتیک زنان"، که به جنبش روز های اول نیز منسوب است، در جریان حرکات سیاسی - اجتماعی، که بعنوان آغاز مراحل "مودرنیزم" نیز یاد می کنند، "حقوق مساوی زن و مرد" و مبارزه مشترک در برابر نا برابری ها، عقیمانی ها و بی عدالتی های اجتماعی، مطرح بوده، این عنعنه را عاری از تزلزل ادامه می دهند.

د یانو شمیره: له ۲تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

در دهه های اخیر، که امسال بیش از صد سال را پشت سر می گذارد، درست در سال آغاز "جنگ اول جهانی"، که تحوات "بنیادی" در سیستم های سیاسی جهان رخ می داده است، این روز بر حسب نشرات دست داشته، عنوان روز مبارزه برای "حقوق زن" یاد گردیده است.

ختم "جنگ اول جهانی" که در نتیجه شکست جرمنی و متحدان آن، رژیم "پادشاهی" در آلمان سقوط یافت و "جمهوری وایمر" بنیادگذاری گردید، امپراتوری "ترک های عثمانی" از هم پاشید، مصطفی کمال "اتا ترک" بقدرت رسید، از همه قوی تر، رژیم "تزاری" در "روسیه" سقوط داده شد و در نتیجه، انقلاب اکتوبر ۱۹۱۷ به پیروزی رسید. تغییرات بنیادی دیگر هم در سراسر جهان، بخصوص در اروپا و شمال امریکا رخ داد. فقط یکسال پس از ختم جنگ اول جهانی، استقلال کامل سیاسی افغانستان از قید نفوذ "بریتانیه"، بدست آمد، که در جریان "ریفرم" های بعدی، در کشور ما هم، توجه جدی به بهبود موقف "زن" در اجتماع مبذول گردید. (عکس سمت چپ، "کلارا ستکین" را در سال ۱۹۲۰م بحیث عضو "پارلمان" در جمهوری "وایمر")

پس از جنگ اول جهانی، مشابه با روز همبستگی بین المللی کارگران جهان تجلیل می گردد، افتخار "ابتکار" آن و تجلیل همه ساله آن، از جنبش، یقین داریم که همه با تفاوت "جسمی" و "طب" از همان آغاز مبارزات پیگیر در راه "حقوق مساوی برای زن و مرد" یعنی "بین زن و مرد، بخوبی واقف هستیم، اما آنچه در طول تاریخ بشر، مبارزه بر سر قدرت و "ایجاد" حاکمیت ها، در مراحل مختلف "بی عدالتی ها" و "نا برابری" را در جامعه انسانی بوجود آورده است، نمی شود در یک نوشته بررسی نمود.

وقتی از موقف "زن" در اجتماع نام می بریم، باید در قدم اول، از خود بپرسیم، که چه نوع اجتماع هدف ماست. چه مناسبات سیاسی - اقتصادی و فرهنگی مسلط است. تا چه حد و تحت کدام شرایط و امکانات می توان در مناسبات اجتماعی، در مجموع در قدم اول در راه "تساوی حقوق زن و مرد" و سعادت و خوشبختی فامیل ها، مطابق فرهنگ خود آنها، قدم برداشته شود.

قبل از همه، باید گفت که فقط در کشور هائیکه در آن، امکانات و "چانس" مساوی تعلیم و آموزش برای "دختر" و "پسر" مسلط است و سازمان های آگاه دولتی، از تعلیم و تربیت سالم و "آزاد" اطفال و نوجوانان، مواظبت می نمایند، استعداد ها و علایق اطفال را اعم از پسر و دختر، کشف و در راه رشد پر ثمر آنها کمک می نمایند در آنگونه جوامع، "آزادی زن" و موقف اجتماعی او در برابری با مرد، از پیشرفت های قابل ملاحظه گواهی می دهد. آنچه بعنوان روز همبستگی بین المللی زنان یاد می گردد، افتخار ابتکار آن، با نام های زنان ترقیخواه و تحول طلب، یعنی نام های فراموش نا شدنی، یعنی زن های اولین روز های جنبش "چپ" و "سوسیال دیموکراسی" جوش خورده است.

در سال ۲۰۱۰م، "الیس شوارسر" (Alice Schwarzer)، که یکی از "مهره های" "فیمینیست" آلمان، محسوب می گردد، متمایل بوده است که این روز "لغو" گردد. بعد ازینکه، درین و آخر موضوع "حساب بانکی مخفی" او در "سویس" افشاء گردید، که سالها طولانی، مالیات را از مدارک عایداتی ازین مدرک نپرداخته است، تا حدی "رسوائی" علیه او برملا گردیده است، که ممکن دیگر آن نفوذ سیاسی اجتماعی را نخواهد داشت، تا به هدف مطروحه نائل گردد.

پایان

د یانو شمیره: له ۳تر ۳

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلېکنې دلېکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ